

hrano najde v škatlah določene barve; nastopi pa paradoksní čas, ko se število 'zmoí' zmanjša, ne da bi opica pri tem že posedovala 'vednost' ali 'resnico' rešitve za vsak primer posebej.« (Deleuze, 2011: 266)

In ko smo sami kot pripadniki človeške vrste soočeni s tem, da moramo »podati rešitev« – denimo kot v kvizu, ki predpostavlja, da podamo »pravilni odgovor«, smo v resnici zvedeni na opico – ali pa v zgoraj omenjenem Platonovem primeru sužnja. Mimogrede, celotno zgodovino (neumnosti) bi lahko strnili v naslednje zaporedje: od sužnja do opice, a to je že druga zgodba. Pomembnejše za nas je, da »učiti se« ne pomeni ne enega ne drugega.

»Učiti se' pomeni prodreti v univerzalno razmerij, ki tvorijo Idejo, in v singularnosti, ki ustrezajo tem razmerjem. Ideja morja je, kot je na primer pokazal Leibniz, sistem, ki ga po eni strani tvorijo povezave ali diferencialna razmerja med delci, po drugi pa singularnosti, ki ustrezajo stopnjam variacije teh razmerij – celota sistema, ki se utelesi v realnem gibanju valov. Naučiti se plavati pomeni spregati izjemne točke našega telesa s singularnimi točkami objektivne Ideje, zato da bi formirali problemsko polje. To spreganje za nas določa prag zavesti, na ravni katerega se naša realna dejanja prilagodijo našim zaznavam realnih relacij objekta, s čimer priskrbijo rešitev problema. Problemske ideje pa so hkrati ravno zadnji elementi narave in subliminalni objekt malih zaznav. 'Učiti se' gre tako vselej prek nezavednega, vselej se dogaja v nezavednem, med naravo in duhom vzpostavi vez globoke soudeležbe. Vajenec pa po drugi strani vsako zmožnost dvigne na raven transcendentnega izvajanja. V čutnosti skuša poroditi to drugo moč, ki zajame tisto, kar je lahko zgolj občuteno. Takšno je izobraževanje čutov. Nasilje, ki se komunicira od ene zmožnosti k drugi, Drugega vselej vsebuje v neprimerljivem vsake zmožnosti. Izhajajoč iz katerih znakov čutnosti, zaradi katerih zakladov pomnjenja, bo misel vzbujena, pod torzijami, ki jih določajo singularnosti katere Ideje?« (Ibid.: 267)

Učenje za Deleuza ni metoda, predvsem pa ni metoda ali sredstvo za iskanje zakladov. V strogem pomenu celo učenja ni, saj obstaja zgolj nasilno urjenje, kultura ali *paideia*, ki gre skozi in ki preči celotnega individuum: albin, v katerem se rodi dejanje čutenja v čutnosti, afazik, v katerem se rodi govor v govorici, brezglavi, v katerem se rodi mišljenje v misli. V nekem pomenu gre za antimetodičnost, kolikor je Metoda vselej zvezana z dogmatsko podobo misli in sredstvo vednosti, ki ureja sodelovanje vseh zmožnosti, konec koncev ni nič drugega kot manifestacija skupnostnega čuta oziroma realizacija *Cogitatio natura*, ki predpostavlja dobro voljo kot »premišljeno odločitev« mislečega. Kultura pa je, nasprotno, gibanje učenja, pustolovščina nehotenega, ki uveriži ču-